

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

24 oktober 2017

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van
29 juni 1983 betreffende de leerplicht,
wat de aanvang van de leerplicht betreft**

AMENDEMENTEN

Zie:

Doc 54 **1061/ (2014/2015):**

001: Wetsvoorstel van mevrouw Lalieux c.s.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

24 octobre 2017

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 29 juin 1983 concernant
l'obligation scolaire, en ce qui concerne
le début de l'obligation scolaire**

AMENDEMENTS

Voir:

Doc 54 **1061/ (2014/2015):**

001: Proposition de loi de Mme Lalieux et consorts.

Nr. 1 VAN MEVROUW LALIEUX c.s.

Art. 2

Dit artikel vervangen door wat volgt:

“Art. 2. In artikel 1, § 1, eerste lid, van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. de woorden “twaalf jaren” worden vervangen door de woorden “vijftien jaren”;

2. de woorden “de leeftijd van zes jaar” worden vervangen door de woorden “de leeftijd van drie jaar”.”

VERANTWOORDING

In het verlengde van de door de deelstaten geformuleerde aanbevelingen en teneinde kinderarmoede krachtadiger tegen te gaan, wenst de PS de leerplichtleeftijd te verlagen tot drie jaar.

Uit tal van onderzoek blijkt immers hoe belangrijk het is dat kinderen zo vroeg mogelijk naar school gaan. Sommige kinderen echter, en dan vooral kinderen uit kansarme milieus of kinderen die de lokale landstaal niet beheersen, gaan later naar school of gaan tot hun zesde levensjaar niet regelmatig naar school. Een verlaging van de leerplichtleeftijd is een middel om ongelijkheid tegen te gaan en om de invloed van sociale omgevingsfactoren te beperken. Kinderen verplichten vanaf drie jaar regelmatig school te lopen is nodig om de leerling de codes van het schoolsysteem en een voldoende kennis van de lokale landstaal bij te brengen.

Op 17 februari 2016 heeft het Parlement van de Franse Gemeenschap een rapport uitgebracht over kinder- en jeugdarmoede in de Federatie Wallonië-Brussel (rapport 244 (2015-2016) – nr. 1). Het Parlement geeft aan dat, om ervoor te zorgen dat de school als een echte sociale hefboom fungeert, *“[a]baisser l’âge de l’obligation scolaire permettrait d’augmenter la fréquentation des publics scolaires, en ce compris les plus fragilisés. Il importe en effet de faire en sorte que tous les enfants puissent bénéficier des outils d’apprentissage et d’accompagnement proposés par l’école”*.

N° 1 DE MME LALIEUX ET CONSORTS

Art. 2

Remplacer cet article par ce qui suit:

“Art. 2. À l’article 1er, § 1er, alinéa 1er, de la loi du 29 juin 1983 concernant l’obligation scolaire, sont apportées les modifications suivantes:

1. les mots “douze années” sont remplacés les mots “quinze années”

2. les mots “l’âge de six ans” sont remplacés par les mot “l’âge de trois ans”.”

JUSTIFICATION

Conformément aux recommandations formulées par les entités fédérées, et afin de mieux lutter contre la pauvreté infantile, le PS souhaite abaisser l’âge de l’obligation scolaire à trois ans.

En effet, de nombreuses études révèlent l’importance de fréquenter le plus tôt possible un milieu scolaire. Pourtant, certains enfants, en particulier ceux qui sont issus de milieux précarisés ou qui ne maîtrisent pas la langue de la région, intègrent l’école plus tard ou ne fréquentent pas le milieu scolaire de manière régulière avant six ans. Abaisser l’âge de l’obligation scolaire est un moyen de lutter contre les inégalités et de limiter les effets des déterminismes sociaux. Imposer une fréquentation régulière de l’école dès l’âge de trois ans est nécessaire pour que l’élève acquière les codes du système scolaire et une connaissance suffisante du français.

Le 17 février 2016, le parlement de la communauté française a adopté un rapport sur la pauvreté infantile et juvénile en Fédération Wallonie-Bruxelles (rapport 244 (2015-2016) – n° 1). Afin de faire de l’école un véritable ascenseur social, le parlement indique que *“Abaisser l’âge de l’obligation scolaire permettrait d’augmenter la fréquentation des publics scolaires, en ce compris les plus fragilisés. Il importe en effet de faire en sorte que tous les enfants puissent bénéficier des outils d’apprentissage et d’accompagnement proposés par l’école”*.

Op 26 februari 2016 heeft de Belgische Senaat eenparig een informatieverslag aangenomen betreffende de noodzakelijke samenwerking tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten inzake de gezamenlijke aanpak van de strijd tegen kinderarmoede in ons land. Een van de aanbevelingen in het rapport luidt als volgt: “Voor kinderen vanaf 3 jaar moet er een leerplicht worden ingevoerd. De modaliteiten van deze leerplicht moeten degelijk onderzocht worden en maken voorwerp uit van het maatschappelijk debat” (Stuk Senaat 6-162/3).

Er moet stellig rekening worden gehouden met de eindaanbeveling van de Senaat, namelijk dat er met de deelstaten moet worden overlegd en dat er een zo breed mogelijk akkoord tot stand moet komen alvorens dit wetsvoorstel kan worden aangenomen. De tekst ervan zal immers een impact hebben op de personele en de materiële middelen en gepaard moeten gaan met heel belangrijke kwalitatieve aspecten (basisopleiding, degelijke personeelsformatie, aandacht voor kinderen uit achtergestelde milieus).

Er wordt derhalve aanbevolen om zorgvuldig en in grondig overleg met de deelstaatregeringen na te gaan hoe deze hervorming in fases ten uitvoer kan worden gelegd en in werking zal treden.

Le 26 février 2016, le Sénat de Belgique a adopté à l'unanimité un rapport d'information concernant la nécessaire collaboration entre l'autorité fédérale, les Communautés et les Régions en vue de développer une approche commune dans la lutte contre la pauvreté infantile dans notre pays. Une des recommandations portées par le rapport indique: “Il faut instaurer l'obligation scolaire pour les enfants à partir de 3 ans. Les modalités de celle-ci doivent être soigneusement examinées et faire l'objet d'un débat de société.”

La recommandation finale du Sénat doit certainement être entendue: une concertation doit avoir lieu avec les entités fédérées et un accord le plus large possible doit se dégager, avant l'adoption de cette proposition qui aura un impact en termes de ressources humaines et matérielles et devra s'accompagner d'éléments qualitatifs essentiels (formation initiale, cadre de qualité, et attention portée aux enfants issus de milieux précarisés).

Il se recommande dès lors d'examiner avec soin le phasage de cette réforme et sa date d'entrée en vigueur, en parfaite concertation avec les gouvernements des entités fédérées.

Karine LALIEUX (PS)
André FRÉDÉRIC (PS)
Fabienne WINCKEL (PS)
Pol-Olivier DELANNOIS (PS)
Jean-Marc DELIZÉE (PS)
Philippe BLANCHART (PS)

Nr. 2 VAN MEVROUW LALIEUX c.s.

Art. 3 (*nieuw*)**Een artikel 3 (nieuw) invoegen, luidende:**

“Art. 3. Bij wijze van overgangsmaatregel wordt de leeftijd waarop het kind in een school moet worden ingeschreven, voor het schooljaar 2018-2019 vastgesteld op zes jaar.

Bij wijze van overgangsmaatregel wordt de leeftijd waarop het kind in een school moet worden ingeschreven, voor het schooljaar 2019-2020 vastgesteld op vijf jaar.

Bij wijze van overgangsmaatregel wordt de leeftijd waarop het kind in een school moet worden ingeschreven, voor het schooljaar 2020-2021 vastgesteld op vier jaar”.

VERANTWOORDING

Zoals wordt aangegeven in amendement nr. 1, moeten de nadere regels in verband met de verlaging van de aanvang van de leerplicht zorgvuldig worden bestudeerd.

Een verruiming van de leerplicht zal immers een impact hebben op de personele en de materiële middelen.

Die verruiming zal gepaard moeten gaan met heel belangrijke kwalitatieve aspecten (basisopleiding, degelijke personeelsformatie, aandacht voor kinderen uit achtergestelde milieus).

In dat verband moet derhalve met de deelstaten worden overlegd, om zorgvuldig na te gaan hoe deze hervorming in fases ten uitvoer kan worden gelegd en in werking zal treden.

N° 2 DE MME LALIEUX ET CONSORTS

Art. 3 (*nouveau*)**Insérer un article 3, rédigé comme suit:**

“Art.3. À titre transitoire, durant l’année scolaire 2018-2019, l’âge de l’inscription scolaire est fixé à six ans.

À titre transitoire, durant l’année scolaire 2019-2020, l’âge de l’inscription scolaire est fixé à cinq ans

À titre transitoire, durant l’année scolaire 2020-2021, l’âge de l’inscription scolaire est fixé à quatre ans”.

JUSTIFICATION

Comme indiqué dans l’amendement n° 1, les modalités de l’abaissement de l’âge de l’obligation scolaire doivent être soigneusement examinées.

En effet, une extension de l’obligation scolaire aura un impact en termes de ressources humaines et matérielles.

Elle devra s’accompagner d’éléments qualitatifs essentiels (formation initiale, cadre de qualité, et attention portée aux enfants issus de milieux précarisés).

Une concertation doit dès lors avoir lieu avec les entités fédérées afin d’examiner avec soin le phasage et la date d’entrée en vigueur de cette réforme.

Karine LALIEUX (PS)
André FRÉDÉRIC (PS)
Fabienne WINCKEL (PS)
Pol-Olivier DELANNOIS (PS)
Jean-Marc DELIZÉE (PS)
Philippe BLANCHART (PS)